

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 fnt Félévre 2 fnt. Negyedévre 1 fnt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	---

Javulás jelei.

A közigazdaság élet egész vonalán olyan jelek mutatkoznak, a melyekből következtetve, bizonyos jogosultságot lehet remélni, hogy az az évtizedes hanyatlás mely Magyarország közigazdaságát igen erősen visszavetette, immár szünőfélben van s mindinkább átengedi helyét a különböző pontokról előrenyomuló fokozatos javulásnak. Ez egyelőre reménység, vagy talán csak kevéssel több: jogos reménység, a mely hogy legalább a logika alapjára támaszkodó várakozássá váljék, ahhoz is még némi állandóság és gyarapodás szükséges.

Ama hosszú sorozata után a rossz éveknek melyek közismertileg sok nagy és súlyos sebet ütöttek közigazdaságunk minden részén, azonban már a jogosan támadó reménység is a jóra fordulat felé sokkal jelentősebb, hogyszem részletes és beható vizsgálata felesleges volna. Magyarországon az esztendő gazdasági sikerének mérvadó s elhatározó része tulajdonképen a második félév, mert erre az időszakra esik egyrészt a termés betakarítása, másrészt összes mezőgazdasági terményeink értékesítése. A mit az év

első felében e téren végzünk, az mindig az előző év maradékmunkája, mely anyagában és mennyiségében fix és változhatatlan lévén, az egész félév gazdálkodását ugyszólván előre kiszámíthatóvá teszi. Nem így a naptári év második fele, mely kezünkbe adja az új termést s ekként megnyitja a magyar gazdasági életnek évről-évre visszatérő korszakát.

Épp ilyen korszaknak elején állunk most s e fordulóval egybeesvén azon jelei a javulásnak, melyeket fentebb említettünk, azért kétszeresfigyelemmel I fokozott gondossággal kell vizsgálnunk e helyzet állapotát s miként való fejlődésnek utjait, ha képet akarunk alkotni az új gazdasági esztendőről.

Arra az alapra nézve, a melyre támaszkodva az új gazdasági évet megkezdjük legjobban s legjellemzőbben az első félév külkereskedelmi mérlegének adatot szolgáltatnak mérvadóul.

Tudvalevően a folyó év eleje óta kedvezően, azt mondhatnók: rendkívül kedvezően fejlődnek a külkereskedelmi mérleg számadataiban visszatükröződő gazdasági ágak s ezeknek általánosan előnyös alakulása produkálja azt az együt-

tes eredményt, hogy a külkereskedelem mérlege a folyó év első felében 31 millió forintnyi aktívummal záródik. Ezzel szembe állítása mult év első felének 67 millió forintnyi passzív egyenlegét, azt az együttes eredményt nyerjük az összehasonlításból, hogy közel 100 millió forintól jobb anyagi sikert hozott a folyó év első fele a tavalyinál.

Ez egymagába véve olyan hatalmas a helyzet jobbra fordulásának, hogy ennek bizonyítására minden egyéb felesleges volna. Ámde mégis bele kell tekintenünk a nagy eredmény alkotó részeibe, hogy ebből következtessünk az eredmény forrására és természetére nevezetesen sz állandóság és a továbbfejlődés szempontjából.

A külkereskedelmi mérleg kedvező alakulásának főtenyezője a gabonakereskedelemben keresendő.

A mult évben ugyanis a rendkívüli kedvezőtlen termés daczára s főként a rendkívül magasra szökent gabonaárak következtében, a gabona kivitel olyan jó anyagi eredményt idézett elő, hogy a külkereskedelmi mérlegnek ez az egy tényezője mintegy 50 millió frrtal járult hozzá a javuláshoz, ennyi-

TARCAZA

Szívból.

Meredek hegy katlanában
Mélyvízű tengerszem.
Magas szikla örök képe
Rengő tükörében.

A szívem is ily tengerszem:
Örök képed benne.
Bárcsak, bárcsak az enyém meg
A Tiedben rengne.

Lepke lenni szeretnék a mezőben,
A természet vadvirágos kertjében.
Azzá lennék, ha Te meg virág volnál,
Réti csermely fölött, hogy ha ringanál.

Hozzad szállnék, Nálad volnék napestig,
Míg csak a nap trónusáról leesik.
S addig szívnam ajkaid édes mézét,
Míg végtére másvilágra szállanék.

Gerencsér István.

Kétes utazás.

Németből fordította: Schwarz Aladár.

Az 1865-ik év egyik őszi estéjén
Vossroska felső sziléziai vasutállomáson
a 26 számú vegyesvonal állt indulásra
készen.

Vossroska ma már nagy állomás a Tarnovitz-Breslauer vonalon, akkoriban sűrű erdők közepén fekvő épületekből állott, ahol a szolgálattétel és a vasuti alkalmazottak lakásául szolgált.

Csakis teher és néhány vegyes vonat közlekedett, amelyeket a nép nyelvén »Bumli«-nak neveztek.

Az ut csaknem szakadatlanul, vadakban gazdag őserdőknél vezetett keresztül, melyek Hohenlohe herceg és más magánok tulajdonát képezték. Az erdőben kisebb helyiségek feküdtek elszórtan, ezek némelyikét érintette a vonat.

Esőre álló zivataros őszi nap volt. Lederer mozdonyvezető, ki a vegyesvonalat Tarnovitzba vezetendő volt kirendelve, beburkolódzott esőköpenyébe, midőn az állomás-tőnöktől elbucszva mozdonyához igyekezett.

Mielőtt ezt elérte volna, megállott, hogy fiatal feleségétől és hat éves fiacskájától is búcsút vegyen, akik a pályatesten szintén megjelentek.

— Tehát csak holnap reggel jössz vissza? — kérde őt neje.

— Ugyvan, — válaszolt ő — ma Tarnovitzba szolgálatot teljesítek, miért is csak a holnap reggeli vegyes vonattal öt órakor jöhetek, de azután egész nap szabad leszek.

— Tehát Isten veled Mária, — és te Brunó fiam, viseld magad jól, majd számodra is hozok haza valamit. De Marim,

a gyermek ma szokatlanul csendesnek tűnik tel nekem. — csak nem beteg?

— Már nekem is feltűnt — válaszolt az asszony — valószínűleg a hűvös időben megfázott, majd korán fogom lefektetni.

A harmadik csengetés megadatott. A mozdonyvezető megcsókolta nejét és fiacskáját, aztán elfoglalta helyét, elhangzott a jelző fűttv és a vonat lassan megindult.

Mielőtt az első fordulóponthoz ért a vonat, Lederer visszatekintett helyéről, neje és gyermekének búcsút inteni.

Az anya zsebkendőjével intett, azután átment az alsó oldalon lévő házba, mely a mozdonyvezető lakásául szolgált. Figyelmesen vizsgálta mellette némán haladó fiacskáját, egészen más volt, mint rendszeren, jókedve eltűnt, fejcskáját bágyadtan csüggesztte le, a járás nehezére látszott esni.

Az anya gyermekének e változását már néhány óra óta észrevette, azonban férje előtt elhallgatta ezt, nem akarván őt elutazása előtt nyugtalanítani, ki határtalan szeretettel viseltetett egyetlen fiacskája iránt s minden szabad pillanatát fiának szentelte, hogy neki kedvében járjon.

Midőn Ledererné haza érkezett, látta gyermekének kisírt szeméit, ki fáradtnak mondta magát s ágyába kéredzett, noha még néhány óra hiányzott a szokott pihenéstől.

(Folyt. köv.)

vel csökkentvén a tulságos mértékben megnövekedett behozatalt.

Kisebb arányban, de mégis igen számottevően hozzájárult a kedvező eredmény eléréséhez: a cukor kivitel, az állat kivitel, továbbá némely nagyobb iparczikki kivitel fellendülése. Együttvéve mindezeket olyként tekinthetjük, melyek nem rendkívüli körülményekből eredtek, hanem a gazdasági élet rendes menetének s fejlődésének eredményei.

S éppen ez az ami becses a mérleg jobbra fordulásában, ami jogossá teszi azt a felfogást, hogy a külkereskedelem kedvező alakulása természetesnek és állandónak tekinthető, belőle a további fejlődés remélhető. Így aztán a most kezdődő gazdasági évre nézve nagy, erős és biztos alap gyanánt lehet megjelölnünk az első félév mérlegét, amelyen tényleg megindulhat a széles és általános fellendülés. Erre a fellendülésre pedig a kilátások határozottan kedvezők. Az aratás eredménye ha nem is kitűnőnek, minden bizonynyal legalábbis kielégítőnek mondható. Gabonánk minősége általán igen jó, sokhelyütt kitűnő, az árak alakulása egyelőre nem ad okot panaszra, az export-kilátásokról mindenünnen jó hírek érkeznek: mindezt egybevetve, bizonyosra lehet venni, hogy a második félévben a gabona kereskedelem legalábbis olyan nagy befolyással lesz a külkereskedelmi mérleg alakulására, mint a milyen az első félévben volt. Ez 100 millió forintnyi javulást jelent egyedül a gabona-kereskedelem révén s ha a külkereskedelem többi tényezői sem maradnak tétlenül, együttesen legalább is 150—180 millió forintnyi aktivitumot az egész év külkereskedelmének mérlegében. Hogy pedig ilyen hatalmas többlet mit jelent azt nem kell részletesen magyarázni. Fizetési mérlegünknek közel 200 millió forinttal való megjavulása, ennek az összegnek az eddigi kiszárgás helyett az országba való beáramlása egy csapásra megszüntetné azt a nagy pénzszükséget, mely évek óta nem annyira pénzpiacunkat, hanem általában inkább az egész lakosságot minden tevékenységében korlátozza, utját szegvén az ipari és egyéb termelési tényezők kellő foglalkoztatásának s ekként egyszersmind rendszeres működésének, fejlődésének.

Ily alapon s ily körülmények között talán bizonyos határozottsággal lehet kedvező prognosztikont felállítani, az új gazdasági év miként való menetére nézve. Az előjelek kedvezők, a viszonyok pedig semmilyen oldalon sem olyanok, hogy akadályul szolgálhatnának a kedvező körülmények érvényesülésének. Ha tehát csak kissé szerencsésen alakulnak a körülmények, a magyar gazdasági élet — közel több éves hanyatlás és terjedés után — kedvező viszonyok között mehet át az új év századba.

Mensa Academica Egyesület.

A budapesti egyetemi ifjuság körében alakult segélyező egyesületek közül a legszebb intencziókat a legpraktikusabban a Mensa Academica szolgálja. A fentartás nehéz küzdelmeitől legalább részben felmenteni a törekvő, de szegény egyetemi hallgatókat, hogy teljesen tanulmányaiknak élhessenek, egy társaságba gyűjteni az ifjuság nagy részét, s az ugy is igen meglazult ifjusági közéletet felvirágoztatni: ezen anyagi és erkölcsi okok indították a magyar társadalmat a Mensa Academica megalkotására.

Ifjusági egyesület, az ifjuság kebeléből választott 50 tagu bizottság és az ez által választott tisztikar vezetése alatt. A szegény, segélyre szorulókkollegáiknak, barátaiknak, őszintén megvallhatják szorult helyzetüket, s pirulás nélkül fogadják el baráti kezekből a segélyt.

Az egyesület vezetését a tudomány- és műegyetemi Rectorok társelnöke alatt az egyetemi és műegyetemi tanács által kiküldött egy-egy egyetemi, illetve műegyetemi tanárból az egyesületi elnök és orvosból álló kormányzótanács ellenőrzi.

Az egyesület felállításának eszméjét a magyar közönség melegen fogadta. Százszámra érkeztek az adományok mindenhonnan, s az egyesület felvirágoztatásában vetélkedtek a vármegyék, városok, egyesületek, s a nemzet legjobbjai.

E buzgólkodás eredménye az, hogy a Mensa mintegy közel 100 ezer frt vágyon felett rendelkezik. Igen szép tanujele a magyar társadalom áldozatkészségének, melylyel leendő munkásairól gondoskodik. Ámbar mig több, mint ezer segélyre szoruló egyetemi hallgató van a fővárosban, s évente több száz folyamodót kénytelen az egyesület alaphiány miatt elutasítani, addig az alaptőke igen-igen kevés.

A segélyezésre az alaptőke kamatai használatnak fel. Ehhez járulnak az állam 2000 frtos évi adománya, a tagdíjak, az egyetemek adományai, ezenkívül egyesek évi adományai. Egyes megyei és városi törvényhatóságok alapítványi helyeket létesítettek, melyekben évente egy-egy megye, illetve városbeli ifju nyer ebéd- és vacsorát.

El nem mulaszthatjuk e helyen is a leglelkesebben üdvözölni azon fenkölt gondolkodásu egyéneket és törvényhatóságokat, kik a haza jövőndő nemzedékének boldogulását szívükön viselvén, ez áldozatoktól vissza nem riadtak.

Vajha dicsérendő szép példájukat számosan követnék!

* * *

A segélyezésre vonatkozólag az egyesület elnöksége a következő pályázati hirdetményt adta ki:

A Mensa Academica Egyesületnél az 1899/1900 tanév I. felére a következő pályázatot hirdetem.

1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy száz ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre (az elnökséghez czimzendő.)

2. Méltóságos bojári gróf Vigyázó Sándor cs. és kir. kamarás ur által betöltendő 4 ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények a gróf ur nevére czimzendők, s beadandók az egyesület hivatalos helyiségében. E 4 helyre csak keresztény, tudomány egyetemi hallgatók pályázhatnak.

3. Budapest székes főváros, Szabadka, Szatmár-Németi, Pozsony városok; Trencsén, Torontál, Ung- és Hároinszék vármegyék polgármestere ill. alispánja által betöltendő hat, illetve egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz czimezve, az illetékeség világos megjelölésével az egyesülethez adandók be. Ez alapítványi helyekre első sorban csak az ott illetékesek tarthatnak igényt.

Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő első éveseknél az érettségi bizonyítvány, a többieknél az index, vagy

index másolat és a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány.

Az 1., 2. alatti kérvények beadási határideje szeptember 12-ike. Beadandók a főtitkár segélyügyi előadó, hivatalos órái alatt.

Mihez tartás végett közlöm, hogy a 150 frton felüli, ösztöndíjat élyezők az alapszabályok értelmében segélyben nem részesülhetnek.

Budapest, 1899. augusztus hó.

Hann János s. k.
e. i. elnök.

* * *

A segélyezés áll ingyenes és féldíjas ebédsegélyből. Ebéd- és vacsorasegélyben csak a fővárosi és törvényhatósági alapítványok élyezői részesülnek.

Az étkezés étlap szerint történik, ebéd 3 fogás szabad választás szerint, vacsora 1 fogás.

Az egyesület helyiségeiben, mely 500—600 étkezőre van berendezve a segély eseteken kívül csak tagok étkezhetnek vagyis csak azon egyetemi polgárok, kik az évi 4 korona tagdíjat lefizették. Ezek számára az előfizetési ár havi 16 frt, (10 frt ebéd, 6 frt vacsora.) Megjegyezzük, hogy a t. szülők az étkezési díjat közvetlenül az egyesület elnökségéhez is beküldhetik, mely ennek ellenében ebéd- és vacsora-szelvényeket ad ki a jogosultaknak.

Étkezési idő délben 12—3, este 7—10-ig. Az ételek minősége és mennyisége feletti ellenőrzést az egyesület orvosa és 2 gondnoka teljesíti. A tagok panaszait az e célra szolgáló panaszkönyvbe írják, a miből a gondnokok és a bizottság tudomást szerezve intézkednek a panasz okok megszüntetése iránt.

Bárminemű felvilágosítást az egyesület elnöksége ad.

Helyiség: Budapest, IV., Molnár-utca 11.

Hann János,
elnök.

Tuka Béla,
főtitkár.

UJDONSÁGOK.

— **A király születés napja.** Felsőes királyunk f. hó 28-án lépett a 70-ik esztendejébe. Adja Isten, hogy áldásos uralkodását hű magyar népe még igen sokáig élvezze. Isten tartsd meg felsőes Urunkat, apostoli királyunkat!

— **Nagy-Boldogasszony napja.** A kath. egyháznak nagy ünnepe f. hó 15-én volt. Ezen nap Magyarország védőasszonyának, Szűz Máriának az ünnepe, a kinek oltalma alá helyezte Szent István királyunk a koronát s az országot. Azóta viseli hazánk a »Regnum Marianum«, Mária országa nevet s Nagy-Boldogasszonynak, mint Magyarország védőasszonyának képe rajta van a magyar hadi lobogókon is, meg a m. kir. honvédségi zászlókon. Nálunk ekkor tartatik az éves búcsú, melyre vidékről most is, ha nem is annyian, mint más évben, sokan vettek részt. A búcsú lefolyásának igen kedvezett a szép augusztusi nap.

— **Szent István napja.** Dicső emlékü első királyunk, Szent István ünnepét a mai napon ünnepli az ország. Budán jobb kezét, melylyel életében annyit jót tett, körmenetben körül fogják hordozni. Nálunk is, ha az időjárás kedvező lesz, régi szokás szerint körmenet tartatik.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szentkeresztly Tivadár volt csongrádi kántorsegedet, okleveles tanítót Csik vármegyei tanfelügyelőségi tollnökká nevezte ki.

— **Országos vásárunk.** Tegnap tartott a jószágvásár, ma meg a kirakodó vásár van. A hűvösre vált időjárás látogatottá teszi a vásárt.

— **Lajos napja.** Csongrád társas köreiben mozgalom indult meg aziránt, hogy f. hó 25-én, pénteken, Lajos napját kegyelettel megüljék.

— **Az I-ső jegyző szabadságon.** Söhlly Gyula községi fő, illetőleg degradált I-ső jegyző f. hó 18-án kezdte meg 6 heti szabadságolási idejét. Kívánjuk, hogy erőben, egészségben gazdagon megrakodva lássuk őt a 6 hét után, mert, különösen manapság, szükség van a község eszére. Most a II. III. és IV. jegyző vezetik az ügyeket. No meg Tóth bíró úr is ott van.

— **Egész a királyig.** Reszkess Mátéffy Kálmán főszolgabíró ur, mert ellened szegődtek a poklok összes ördögi, még Ludrovai Tóth is, a bíró, a bíró. Nem rikkant ugyan háromat a rigó, de mire a kakas megszólal, vagy talán még hamarabb, úgy 2 óra múlva nem leszesz főszolgabíró, azt mondta Ludrovai Tóth, a hős, a kemény. És, okvetlen így kell lenni, megállt a föld, ez az ostoba tömb, hogy szemlélje a csongrádi nagy eseményeket s nem sokára Európa szeme nyugszik rajtunk, hogy neze: mit csinál a csongrádi községi utolsó bíró. Hát bizony a bíró ur, mint afféle katonaviselt ember, lövöldöztetett a városház előtti téren. Innen régebbi intézkedés folytán be kellett vonulni a városház udvarára, nehogy az utcán bo-

londjában valakiben kárt tegyen. Ezért a telepítésért utótt az utolsó bíró akkora patálát, hogy távirata révén tudomást vett róla a kabinetiroda és a belügy-miniszter is. Azt táviratozta, hogy a főszolgabíró be-szüntette a durrogatást, a miből persze egy szó sem igaz. Ez az úr még nagyra nőhet!

— **Nebántás virágok.** Nem tetszik a tisztelt nép-demagógoknak, hogy eljárásaikat, népbolondításaikat meg-megszéllőztetjük s a hol kell, bátran megmondjuk az igazat. Hát vegyék tudomásul azok a kiféleződött észjárású egyének, hogy minket az igaznak kimondásától semmiféle okvetetlenkedéssel el nem riaszthatnak s mint eddig, úgy ezután is fejére ütünk a szegnek.

— **Megtért.** Tóth István községi bíró, a ki leg-utóbb csak akkor volt a templomban, mikor megke-resztelték, úgy látszik, ő reg korában szent életre adja magát. A lefolyt Rókusi búcsún is részt vett a menet-ben s ruganyos léptekkel követte a papi sátozt. Ajta-toskodása nagy hatással volt a hívőkre.

— **Közgyűlésből.** A telephon vöröspoztó lévén Tóth bíró úr szemében, mivelhogy csak spiczkedé-sekre való, azt követelte, hogy a telephon ne a jegyzők, hanem az ő szobájában legyen. Mivel ezen kijelen-téséhez bírói széket kötvén, mi sem természetesebb, hogy meghajolt előtte ég és föld. Az állami iskolák Hegyiek szerint nem érnek egy fabatkát sem, azért azokat vissza kell községíteni (!). Így fizet a község egy tanító után 12 frtot, az állam pedig 650 frtot; ergő vagy lesz községi iskola, vagy pedig két tehén ellik egyet. A költségvetés szerint tavaly volt 96% földadó és egyéb adó 116%. Most 99% földadó és 112% más adó. A haladás tehát kézzel-lábbal érezhető. Éder János indítványára elhatározott, hogy a földművelésügyi miniszter kerestessék meg aziránt, hogy a csongrádi szőlőfajok megállapítására szakembert küldjön ki. Ez már beszéd. A belvárosi rozant iskola átalakítására és egy új terem felállítására már költség-veléssel meg volt állapítva az összeg. A munkálatok folytak is. Ennek dacára Szvoboda Ferenc községi képviselő jónak látta azt indítványozni, hogy a kép-viselő testület ne építsen, csak — hamár muszáj — javítson; az építést — így gondolkozott — majd elvégezteti ő, ha az iskolák községié lesznek s a községi iskolának ő lesz az iskolaszéki elnöke. Indít-ványát Hegyi Antal melegen pártolta. Egyébként nem történt semmi nevezetes esemény. Pákulicz és 48-as büszkén vonult ki a nemzeti színű kapu alatt, hogy nehessen ebédre.

— **Egyiknek megjött másinak elment.** Vagyis magyarán mondva, Hegyi Antalnak megjött az esze, amennyiben f. hó 18-án a király születése napján ün-nepélyes misét tartott s arra az összes hivatalokat, testületet meghívta. Ezen körülménynek mi is igaz-zán örülünk, mert ezeltől néhány évvel Hegyi a kir-ály születés napján nem tartott ünnepélyes misét. — A másikkal meg elment, már t. i. a bíró úr Tóth el-tökélte, magában, hogy ezen alkalommal a 201 tarczk lövésen alul meg nem áll. Ki is bírta 168-ig, de ek-korra elfogyott a puskapora is, meg a spiritusza is.

— **Üzletvezető.** A csongrádi takarékpénztár az ügykezelés célirányosabb és egyöntetűbb vezetésé-czéljából 1000 forinttal díjazott üzletvezetőt választott Kovács Lajos Csongrád és Vidéke takarékpénztári pénz-táros személyében. A választás egyhangulag történt. A takaréki Kovács Lajosban egy lelkiismeretes, ügybuzgó hivatalnokot nyert, a ki az állásával járó kötelezettsé-geknek minden tekintetben meg fog felelni. Mint értesülünk, az üzletvezető állásra egy másik egyén is volt kiszemelve, de az nem volt választható, mert már régen átlépte a Rubikont.

— **Azt üzenete a bíró,** hogy a tanítók léleksza-kadva iratkozzanak be a 48-as körbe, mert különben a községiesítés hajnalán minden tanítónak bekövetke-zik az éjszakája. Ha ez nem terrorizmus, akkor nem tudjuk, micsoda. Azért is éljen az utolsó bíró!!

— **Tóth Pista az utolsó bíró** megint remekelt. — A folyó hó 18-án Ó Felsége születése napján a főszolgabíró irásosan utasította arra, hogy bent a köz-séggháza udvarán lövöldöztesse, ne pedig az utcán, mert az közveszélyes, mivel nem lehet a közönséget távol tartani a tarczkoktól. — Mikor ezen irásos fel-hívást megkapta, akkor hihetőleg azért, hogy bolon-dítsa a világot, elvetette a sulykot, mondván, hogy a főszolgabíró a lövöldözést betiltotta. Hej Pista! Pista! csak nem fogott rajta a főispáni tanítás?!!

— **Simát elhagyják kebel barátai is.** Sima Fe-rencznek, Szentés város országgyűlési képviselőjének úgy látszik nincsen tartós szerencséje. Egymás után hagyják el azok is, akik eddig vele egy test, egy lélek voltak. Előbb dr. Hollós, volt társszerkesztője, most meg Pásztor János lapjának belső dolgozó társa is el-hagyta. Igen sajnálatos esemény, hogy olyan tehetsé-ges ember, mint Sima végképen lejárja magát.

— **Tűzoltó kongresszus.** A magyar or-szágos tűzoltó kongresszus f. hó 12-től 15-ig bezárólag Brassóban tartatott meg. Ez alkalommal tűzoltó verseny is tartatott, a kitűzött díjak közül Brassó vármegye által adott egyedül magyar címerrel s felirással ellátott nagy ezüst serleget, mint összdíjat, — úgy a személyi versenyben egy első és harmadik díjat (egy-egy zseb-óra) a szegedi önk. tűzoltó egylet nyerte el. Érdekel bennünket, mert a szegediek-nek oktató tisztje Zsiga János okl. tiszt, a csongrádi önk. tűzoltó egylet volt parancs-noka volt. Gratulálunk egy a tiszt urnak, mint a szegedi egyletnek.

— **Az E. K. E. tárgysorsjátéka.** Az Er-délyi Kárpát-Egyesület részére József Ágost kir. herczeg, mint az egyesületnek védője negedélyt eszközölt ki a pénzügyminisz-

tertől, hogy az egyesület hazafias és jó-tékony céljai javára tárgysorsjátékot ren-dezhessen. E sorsjáték nyereségszámai-nak huzási napja aug. 15-ikére tűzött ki, minthogy azonban a sorsjegyeknek csak egyharmad része adatott el, a pénz-ügyminiszter engedélyezte, hogy a huzás 1900. január 15-én tartassék meg. Az egyesület ez uton kéri mindazokat, a kik sorsjegyeket kaptak, hogy a sorsjegyek árát az egyesületnek Kolozsvárra mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

— **Pestis Európában.** Portugáliában, Oportóban a pestis járványszerűen fellépett s a járvány tovább terjedése ellen az európai államok szigorú intézkedé-seket tettek.

— **Az adóhivatal betörői.** A szentesi adóhivatal betörői már mind belől vannak a kulcslyukon. Az ér-deemes egyének a következők: Madáczki Antal ó-mo-roviczai. Vucsetics Imre becei, Óvári Imre szabadkai és Schvarcz Ferenc torontálmezei illetőségűek.

— **Vadászat közben.** Mind nagyobb arányokat ölt azon szerencsétlenség száma, a melyek vadászat közben — még a gyakorlott vadászt is — érik. Egy következményeiben szivrendítő esetről veszünk most Zentáról hírt. Rezsny Aurél, a város közszeretében álló rendőrkapitánya, a kit élete virágában szakította ki hitvese karjai közül és apró gyermekei mellől a halál, szintén vadászat közben esett áldozatul egy szerencsétlen véletlennek. Kocsiról leszálltában akadt meg töltött fegyvere és a seretek testébe furdóván, néhány órai kínok után halálát okozták. A »Nemzeti« Balesetbiztosítási Részvénytársaság, a mely intézetnél csak hetekelőtt biztosította magát Rezsny 40.000 ko-ronára, a kárjelentés vétele után rögtön kifizette a szomorúságba ejtett családnak a teljes biztosítási ösz-szeget. Most, a midőn anyei inged elem furakodik minden téren országunkba, szinte jóleső érzéssel kon-statáljuk, hogy a »Nemzeti« az az intézet, a mely elő-zékeny eljárásával a közönség bizalmát maga felé vonza. Csak a közelmúltban volt alkalmunk Szentmik-lóssy Kálmán miskolci árvaszéni ülnöknek és Vauvert Nils tordai cellulose-gyárigazgatónak a Rezsny eseté-hez csaknem teljesen hasonló szerencsétlenségénél (a mely esetekben a »Nemzeti« 36.900 koronát fizetett ki) meggyőződünk, hogy a »Nemzeti« mint elsőrangú magyar intézet fényesen igazolja a belé helyezett bizalmát.

— **Rögtönzött.** Egy szűkszávu meghívó arról értesíti a közönséget, hogy f. hó 23-án a népkerti színpadon a csongrádi ifjúság zárkörű táncmulatsá-got rendez. Aláírva a: Rendezőség. A remélhető jö-vedelem alkalmasint a polgári fiu iskola ifjúsági könyv-tára javára lesz.

— **Hegedüs Sándor** miniszternek látogatásai a fel-vidéki nagyobb gyár- és ipartelepeken, kereskedelmi és ipari körinket a legnagyobb örömmel töltötték el. Most, hogy ez a népszerű miniszter hazaérőben van erről a felvidéki útiról, egyik képes hetilapunk, az Ország-Világ, ennek az aktuális eseményeknek leghi-vebb krónikása, vagy 30 képen mutatja be a minisz-ter különböző látogatásait az egyes telepeken. Bemutatja azonkívül a miniszter feleségét és bájos ifjú leányát is. Az Ország-Világban abban a számban találunk dr. Falk Zsigmond avatott tollából egy hosszabb cikket a bayruthi ünnepi Wagner-előadások szereplőiről, valamint a náluuk még úgyszólván teljesen ismeretlen »Parsifal« című operáról, a mely operát ugyanis a nagy Wagner végrendelete értelmében csak Bayruth-ban szabad előadni, másutt sehoh a világon. Ezt a roppant érdekes cikket is nem kevesebb, mint 32 kép díszíti, melyek részint a bayruthi közreműködőket, rész-int pedig a Parsifal operának egyes gyönyörű jele-netét ábrázolják. Érdekes azonkívül ezek között Wag-ner Coszina asszony arcképe is, mely talán még sehoh a világon meg nem jelent, mert a nagyszony, (ki Liszt Ferencnek leánya) irtózik attól, hogy képe bárhol is megjelenjék. E. Kovács Gyula, ki az Ország-Világnak egyik legrégebb munkatársa volt, egy önmag-ról írott visszaemlékezésével »Az én E. betűm« cím-vel van ebben a számban képviselve. Két regényi folytatás, néhány novella, versek a legjelesebb írók tollából, — melyek között találjuk dr. Váradi Antal, dr. Falk Zsigmond, Szász Károly stb. neveit — s még sok más illusztráció egészítik ki az Ország-Világnak ezt a 33-ik számát, mely méltán sorakozik a lap leg-utóbbi két számához, melyek tudvalevőleg Petőfi em-lékének voltak szentelve. Mint szinte hihetetlen dolgot említtük fel, hogy az Ország-Világnak ebben a szá-mában hetvenkét kép van. Nincs egyetlen más olyan képes lapunk, mely a legnagyobb szezon idején tar-talmasabb és érdekesebb volna, mint az Ország-Világ most, ebben a holt szezonban. Ezért van az, hogy a magyar olvasó közönség oly nagymérvű pártolással csatlakozik az Ország-Világ előfizetői közé, mely mind-ezen kívül még a legolcsóbb képes hetilapunk. Elő-fizetési ára negyedévre 2 frt. Az Ország-Világ kiadó-hivatala Budapest, V. Hold-u. 7. szám alatt van, mely bárkinek egy levelezőlapon kifejezett óhajára a legna-gyobb készséggel küldi el ezt a számot mutatványul.

— **A Magyar Hirlap** a »törvény, jog és igazság« jelszavát már közel tíz év előtt, megjelenése első napján zászlajára írta. Szabadelvű volt a szó magasabb értelmé-ben, a nélkül, hogy pártszemponttá tette volna valaha a szabadelvűséget. És demok-rata volt kezdettől fogva mind mostanig. Ami az országnak s a közügynek érdeke, annak a Magyar Hirlap meg nem veszteget-hető szószólója. Ami a magyar hazafisággal összeütközik, azt a Magyar Hirlap kérlel-hetetlenül üldözi, leleplezi. Teljes függet-

lenség minden irányban, a szabad szólás és a vélemény nyílt kimondása minden esetben, mindenkiel szemben, ez az az alap, az az erősség, amelyen a Magyar Hirlap épült. Politikája első sorban magyar és hazafias. Szépirodalmi része a magyar írók színejavát foglalkoztatja. A rovatok kezdettől változatosak, amely megbízhatók a Ma-gyar Hirlapban. A Magyar Hirlap min-den igaz ügyet oltalmába vesz és így az egyes emberét is. Aki bizalommal for-dul jogos panaszával a Magyar Hirlaphoz, az mindenkor megtalálja benne őszinte és önzetlen védőjét. Önzetlenség az eszmé-nyi czélokért való fáradhatatlan küzdelem-ben: ez a Magyar Hirlap programjának egyik sarkalatos pontja. Munkaerői élén Jókai Mór áll, akinek neve már magában is a legnagyobb tisztesség és a leghatalma-sab írói erőt jelenti. A lapnak kezdettől fogva Fenyő Sándor a szerkesztője, akit úgy a politikai, mint minden más téren a legjobb írói erők vesznek körül. S a ma-gyar Hirlap egész sereg kedvezményt ad előfizetőinek állandóan. Ezek közt legérté-kesebb a rég híressé vált karácsonyi in-gyen album, amely mindenkor eseménye a magyar irodalomnak. Ezt a lap minden előfizetője teljesen díjtalanul kapja meg ka-rácsonykor. A »Magyar Hirlap« könyv-alakban közli regényeit, úgy hogy köny-nyen be lehet kötni. Legnagyobb írónk, a magyar irodalom atyamestere, Jókai Mór állandóan csak a »Magyar Hirlap«-nak írja szépirodalmi dolgozatait, gyönyör-ű regényeit, a melyek közül még ez év folyamán ismét megkezd egy rendkívül érdekeset. A Magyar Hirlap minden elő-fizetőjének készséggel felel bármely kérdé-sére a gyönyörűen illusztrált »Francia di-vatlapot« s a »Kis Világ« című pompás gyermeklapot. A Magyar Hirlap előfizeté-si ára félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Előfizetni lehet Budapest, V., Honvéd-utca 4. sz. alatt, a Magyar Hirlap kiadóhivatalában.

Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi augusztus 12-től 19-ig.

Eljegyzés: Kovács Gergely özv. és Csernus Zsófia özv. Mizere Antalné.

Hásasságkötés: Kókai Farkas és Forgó Anna özv. Kása Farkasné.

Születések: Andrási Matild, Borbás Margit, Sinkó István, Ujszászi Rozália, Boda Rókus, Lovas Mária, Rajczi István, Lovas Ágnes, Tantucz Mária, Kajtár Mária Szabados Pál, Kispataki N. leány, Kókai István Rókus, Eke Rókus, Mészáros Etelka, Balog Mária, Urbán Ilona, Illés Mártha, Mencser Mária, Bódák Gyovai István Rókus, Ujszászi Rozália, Szántai Johanna.

Halálozások: Kádár Sándor 17 hó gyomor és bélhurút, Forgó László 1 hó gyomor és bélhurút, Tisza Alajos 13 nap veleszületett bujakór, Kása Zsófia 7 nap veleszületett gyengeség, Táborosi József 5 hó bélhurút, Kispataki N. leány halva született, Rehák Pirocska 3 hó idült bélhu-rút, Hajdú Etel 1 hó bélhurút, Blaskovics János 9 hó görvélykór, Palotai Lajos 3 hó gyomor és bélhurút, Góg János 7 év gümőkór, Rác János 13 hó bélhurút.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztők:

Sághy Mihály, Holló Adolf.

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nyilttér.)*

Nyilatkozat.

Boldogult férjem, néhai *pacséri Rezsny Aurél*, Zenta város rendőrkapitánya, ki 1899. márczius 28-án a »Nemzeti« baleset biztosító részvénytársaságnál baleset ellen biztosította magát, 1899. aug. hó 3-án va-dászat közben a fegyver véletlen elsülése folytán elhalálozván, a nevezett társaság a teljes biztosított összeget, azaz 40.000 ko-

ronát (negyvenezer koronát) nekem a kár-jelentés vétele után rögtön kifizette.

A »Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnak« ezen gyors és méltányos eljárása folytán indítva érzem magamat hálás köszönetemet nyilvánítani.

Zenta, 1899. aug. hó 11-én.

özv. pacséri Rezsny Aurélné
szül. Kunszabó Berta.

Dr. Hajdu Dezső,
ügyvéd.

Heiszler Ferencz,
gyógyyszerész,
mint tanuk.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

1899. El. 53/2. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A csongrádi kir. járásbírósa hivatali és fogházi helyiségének fűtésére az 1900. évre szükséges 81.5 köbméter tüzifa beszerzésére árlejtés hirdettetik s annak megtartására határidőül 1899. évi szeptember hó 1-ső napjának délelőtti 9 órája a kir. járásbírósa iroda helyiségébe kitűzetik, a mikorra az árlejtésben részt venni kívánók oly figyelmeztetéssel hivatalnak meg, hogy az árlejtési feltételek a járásbírósa iroda helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Csongrádon, 1899. évi aug. hó 12-én, a kir. járásbírósa.

Dr. Szappanos Sándor kir. járásbíró szabadságon, helyette

Laurisin Miklós
hivatalvezető kir. aljbíró.

2437 sz.
tkv. 899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csongrádi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a csongrádi takarékpénztár és csatlakozott társa végrehajthatónak Weisz Albert Weisz Eszti és Weisz Dávid csongrádi lakos végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1800 forint tőke követelés ennek és pedig 1000 forint után 1898. évi december 2-dik napjától, 800 forint után pedig 1898. decz. 20-tól járó 6% kamatai 8 forint 33 kr. óvási 1/3% váltódíj 65 forint 70 kr. végrehajtási már megállapított, valamint 13 forint árverési továbbá 700 forint tőke s jár. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a szegedi kir. törvényszék (a csongrádi kir. járásbírósa) területén lévő Csongrád község és határában fekvő a csongrádi 4637. sz. tkvben A+1. sorszám alatt felvett Weisz Albert nevében álló 1750 hrsz. beltelkes házra s ehhez tartozó bődi erdő illettékre még pedig a 2173.93 tkszámmal Weisz Dávid javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jogra tekintet nélkül 1652 forint utóajánlati kikiáltási árban, elrendeltetik.

Árverés megtartására határidőül 1899. évi szeptember hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája a csongrádi kir. járásbírósnál tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 19% -át vagy is 165 forint 20 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §. kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170.

§. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon 1899. évi augusztus hó 10-én a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság

Laurisin Miklós

kir. aljbíró.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsirmentes készítmény a

Margit-Créme

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szepitőt, májfoltot, pör-senést, pattanást, bőrrakkát (mitesser és minden más bőrbajt. Kísérje a ránczokat és himlőhe-lyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczsinat kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az arczon levő ránczokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arcot naponként Margit-Crémmel masszozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arczisz-tatlanságok tűnnek el, hanem a ránczok himlő-helyek és egyéb rendellenességek, melyek: öregség, gondok, betegség stb okoztak.

Ovszer a nap és szél befolyása ellen.
Nappal is használható. Nagy tégely 1 forint, kicsi 50 kr.

Margit hölgypor 50 kr. Margit szappan 35 kr.
Margit fogpép (Zahn-pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza 1 forint.

Hajszókító bármily haját aranyzókére fest 50 kr. és 1 forint.

Tanochinin pomade legjobb hajapoló és nö-vesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedró délczeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN.

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külhoni gyógyszerési és higienikus kü-lönlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111. szám.

Raktár minden gyógyszerertárban.
3 frton felüli rendelmények kéremtenve küldetnek.

10-10

Szegedi Mezőgazdasági Kiállítási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50,000 korona érték

és több kisebb-nagyobb nyeremény,

összesen 1006 nyer. 100,000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 krajczár.

Az összes nyereményeket kívánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja

Budapestben: a „Hermes“ Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utca 8.,
vagy **Szegeden:** a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzüzetek a nyerő kívánságára készek az 50.000 korona értékű főnyereményt egy hasonértékű szegedi mintaszerűen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Huzás Szegeden, a kiállítás utolsó napján,

1899. szeptember 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdekben és egyéb elárúsító helyeken.

Viszontelárúsítók forduljonak a kiállítást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-ut 25., Köztelek.

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrádon. 1899.